

Sistemes Jurídics Contemporanis

Codi: 102294
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Alex Bas Vilafranca
Correu electrònic: alex.bas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

La llengua d'impartició del curs és el català, malgrat tot, atenent, a la presència d'estudiants internacionals es podrà impartir en castellà. D'altra banda, es realitzen conferències i vídeos en anglès.

Equip docent

Marc Hernandez Valles
Josep Cañabate Perez
Alex Bas Vilafranca

Prerequisits

No és necessari cap requisit previ, tot i que es recomana tenir un nivell d'anglès mínim, ja que es projectaran vídeos en anglès, s'analitzaran textos en aquesta llengüa, i es programaran conferències sobre el *Common Law* igualment en anglès.

Objectius

L'assignatura proporciona els coneixements teòrics sobre els principals sistemes jurídics del món, especialment els de l'àmbit anglosaxó. Així mateix, també es tractaran aquells casos de l'anomenat "pluralisme jurídic", en el què diversos ordres jurídics o concepcions del dret conviuen en un mateix espai.

Els objectius de l'assignatura, per tant, són:

- 1) Obtenir coneixements teòrics dels principals sistemes jurídics del món, amb especial incidència en la comparativa entre el món angloamericà i el continental (common law versus civil law)
- 2) Realitzar una comparació entre les mateixos, aplicant la metodologia pròpia del dret comparat (anàlisi d'institucions jurídiques, contextualització en el sistema corresponent i comparació): amb especial referència als drets i llibertats constitucionals més universals (llibertat de pensament, d'expressió..).
- 3) Comprendre els conceptes jurídics d'altres sistemes jurídics.
- 4) Analitzar casos de pluralisme jurídic.

5) Analitzar i comparar els drets de les dones i de les minories en diversos sistemes jurídics.

5) Demostrar l'adquisició de coneixements teòrics a través de la reflexió escrita i oral.

Competències

- Adquirir els coneixements bàsics de les diferents dogmàtiques jurídiques i exposar-los en públic.
- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Aplicar els valors i els principis ètics vinculats amb l'exercici professional del dret.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Contextualitzar les diferents formes de creació del dret en la seva evolució històrica i en la seva realitat actual.
- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar que es comprenen i es coneixen les principals institucions polítiques i privades en la seva gènesi i en el seu conjunt amb els seus respectius.
- Demostrar que es comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Exposar les reformes legislatives i els canvis jurisprudencials.
- Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
- Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
- Identificar els conflictes d'interessos subjacents en litigis i casos reals.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar, valorar i posar en pràctica els canvis en la jurisprudència.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
- Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. "Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret especialment pel que fa al caràcter plural d'Espanya i del seu ordenament jurídic; conèixer l'origen i l'evolució d'aquests drets i principis."
2. Analitzar l'evolució de la discriminació jurídica i social entre homes i dones a través de la història.
3. Analitzar la situació comparant diferents convenis col·lectius i veient l'evolució històrica d'aquestes situacions.
4. Comparar les professions jurídiques i les seves diferents regulacions i ètiques professionals en Civil Law i Common Law.
5. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
6. Contextualitzar les diferents formes de creació del dret de Catalunya en la seva evolució històrica i en la seva realitat actual.
7. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en el supòsit específic de les relacions laborals durant el franquisme i la transició.

8. Conèixer els mecanismes aplicables a cada situació.
9. Definir com els conceptes jurídics i l'acció de les institucions es gesten i operen dins de models culturals concrets, que són els que els fan intel·ligibles.
10. Definir la realitat actual de les dues grans famílies de Civil Law i Common Law a Europa i la seva projecció mundial.
11. Definir les funcions i la importància jurídica i social de les professions jurídiques a Catalunya al llarg de la història.
12. Definir les principals institucions històriques públiques i privades de Catalunya tant pel que fa a la seva gènesi com en conjunt.
13. Definir les regles fonamentals d'interpretació del dret anglosaxó (Case Law) i del dret continental europeu.
14. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
15. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
16. Descriure el valor jurídic, polític i social de la doctrina jurídica en el dret català a través de la història.
17. Descriure els principis generals que hi ha a la base dels principals sistemes jurídics d'occident i orient.
18. Descriure l'evolució històrica de les diferents formes de creació del dret a Europa.
19. Descriure la terminologia substancial i processal bàsica, així com les tècniques i les tàctiques forenses, del dret anglosaxó i d'altres ordenaments jurídics estrangers mitjançant l'anàlisi del llenguatge legal utilitzat en pel·lícules que sempre es projecten en versió original.
20. Desenvolupar el domini dels recursos informàtics que permeten obtenir informació fonamental sobre el dret estranger, l'organització judicial i les institucions d'altres països.
21. Distingir críticament el dret en tots els seus àmbits (legislació, aplicació, etc.) i comparar-lo amb ordenaments jurídics d'altres èpoques i d'altres països.
22. Distingir la diversitat juridicocultural dels nostres entorns, espanyol i europeu, mitjançant el coneixement de les seves causes històriques.
23. Distingir les regles històriques d'interpretació en dret anglosaxó, dret continental europeu i en altres cultures jurídiques.
24. Entendre el condicionament recíproc entre dret i societat (el dret és l'expressió de la mentalitat social de cada època, però alhora condiona aquesta mentalitat i es resisteix a canviar quan aquesta canvia).
25. Enumerar els corrents de pensament que inspiren les institucions histórico-jurídiques.
26. Explicar els alts continguts crítics sobre el dret, les institucions i els juristes que un mitjà artístic com el cinema proporciona.
27. Explicar les diferències de pes i abast de la doctrina al llarg de l'evolució històrica dels diferents sistemes legals.
28. Exposar l'evolució històrica i la regulació jurídica de la norma aplicable.
29. Fixar la terminologia bàsica del dret i de les institucions històriques de Catalunya.
30. Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
31. Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
32. Identificar el valor de la doctrina i la ciència jurídica en els diferents sistemes jurídics mundials.
33. Identificar i conèixer els principis bàsics del dret i de les institucions històriques de Catalunya.
34. Identificar i valorar els canvis en la jurisprudència.
35. Identificar la motivació de la intervenció legislativa.
36. Identificar una perspectiva historicocomparada en els principals desafiaments del dret al món d'avui.
37. Interpretar els conflictes d'interessos subjacents en litigis i casos reals a través de la història, especialment pel que fa a conflictes polítics i socials.
38. Interpretar els esdeveniments socials com mecanismes que incideixen en les normes i en les institucions jurídiques actuals.
39. Interpretar la dialèctica entre unitat i pluralitat del dret. Acceptar l'interdisciplinarietat com a concepció i com a instrument del dret.
40. Interpretar les relacions complexes i no sempre perceptibles que hi ha entre el dret i els seus contextos gràcies a les virtualitats del llenguatge cinematogràfic.
41. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
42. Reconèixer l'espai entre la promulgació de la norma i la seva aplicació efectiva.
43. Revalorar la cultura del jurista, no només com a erudició o finesa jurídiques sinó com a element primordial per a l'exercici de la professió en contextos complexos, flexibles i multiculturals com els d'avui dia.

44. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
45. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
46. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
47. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.
48. Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.
49. Utilitzar terminologia bàsica en dret comparat, especialment els conceptes fonamentals de dret anglosaxó (Common Law).
50. Utilitzar tècniques informàtiques per a adquirir coneixements, gestionar-los i exposar-los.
51. Utilitzar, analitzar i interpretar les imatges i els mitjans audiovisuals.
52. Verificar la distància que hi ha entre el moment històric de l'aprovació de la norma i el de l'aplicació d'aquesta.

Continguts

TEMARI

TEMA 1: DRET COMPARAT I FAMÍLIES JURÍDIQUES

Introducció al Dret comparat

Evolució històrica i projecció futura del Dret comparat

L'agrupació dels sistemes jurídics

Les famílies jurídiques del món

TEMA 2: LA FAMÍLIA ROMANO-GERMÀNICA O CONTINENTAL

Origen: el Dret romà

Evolució del Dret en els s. XVII al XIX

Les codificacions

Característiques del Dret continental

TEMA 3. DRET NO OFICIAL I DESCOLONITZACIÓ

Introducció a les epistemologies del Sud i el jurídic

La Llei com a eina de poder: breu reconstrucció històrica

Pluralisme jurídic i les seves teories

Delictes culturalment motivats: comparació entre el sistema italià i dels EUA

TEMA 4: LA FAMÍLIA DEL **COMMON LAW**

Evolució històrica del *Common Law*

Característiques fonamentals del *Common Law*

Els òrgans constitucionals en el Regne Unit

Les professions jurídiques

TEMA 5: EL SISTEMA JURÍDIC DELS ESTATS UNITS D'AMÈRICA

Evolució històrica i federalisme

Les fonts del Dret

Els òrgans constitucionals d'EUA

Les professions jurídiques

La lluita contra les desigualtats als EUA (raça, gènere, sexe, etc.)

TEMA 6: ELS DRETS D'ÀSIA ORIENTAL

El sistema jurídic de la Xina

El paper de les dones a la Xina: desigualtats històriques i situació actual

El sistema jurídic de Japó

Diferències de gènere al Japó

TEMA 7: EL DRET A ÀFRICA

Evolució història: Àfrica i l'Imperialisme colonial

L'exportació de dret europeu al Nord d'Àfrica: un cas de pluralisme jurídic

L'Àfrica central i la influència dels drets europeus

El dret a Àfrica

Pluralisme Jurídic i Drets de les dones a l'Àfrica subsahariana

TEMA 8: ELS DRETS RELIGIOSOS

El Dret islàmic

Els drets de les dones en el món islàmic

El Dret hindú.

El Dret jueu

Metodologia

Nota prèvia

La docència de l'assignatura serà presencial, en un format pròxim al del seminari: mitjançant la lectura i debat de materials (casos, legislació, doctrina) l'alumnat obtindrà de manera simultània coneixements teòrics i pràctics.

El centre del procés d'aprenentatge és el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca (1) subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir (2) dirigint els seus passos de manera que el procés d'aprenentatge pugui realitzar-se eficaçment.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
DEBATS A L'AULA	10	0,4	5, 11, 13, 17, 19, 21, 23, 29, 30, 31, 40, 41, 46, 49
EXPOSICIÓ PROFESSORS	35	1,4	4, 9, 10, 13, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 27, 29, 32, 36, 43, 49
Tipus: Supervisades			
Tutories	4,5	0,18	1, 4, 9, 10, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 27, 29, 32, 34, 35, 36, 43, 49, 52
Tipus: Autònomes			
AVALUACIÓ	5	0,2	4, 10, 13, 18, 20, 23, 25, 27, 34, 35, 36, 42
CERCA INFORMACIÓ	20	0,8	4, 9, 10, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 27, 29, 32, 36, 43, 49, 50
ESTUDI PERSONAL	45	1,8	4, 9, 10, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 32, 36, 43, 49, 50
ORGANITZACIÓ DE MATERIALS	10,5	0,42	10, 21, 22, 48, 50
PREPARACIÓ D'EXÀMENS	20	0,8	4, 9, 10, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 32, 36, 43, 49, 50

Avaluació

1. Procés i activitats d'avaluació programades

L'eix fonamental de l'avaluació d'aquesta assignatura és el treball dins i fora de l'aula amb la realització del treball de curs i de les PEC, la participació en debats, la discussió en comú de textos, la defensa oral del treball, etc. Les característiques pròpies de l'assignatura fan que la classe sigui un lloc obert a l'anàlisi i el debat, en el qual a través de la lectura de textos es puguin assimilar els conceptes bàsics dels diferents sistemes jurídics. Per avaluar aquest objectius les activitats d'avaluació estan dividides en tres tipologies:

a) Debats a l'aula (20% de l'avaluació)

L'assignatura té una orientació metodològica al seminari, en conseqüència, la discussió i participació a l'aula és fonamental. En aquest sentit, s'organitzaran debats, lectures, visionat de documentals relacionats amb el programa de l'assignatura, que hauran de ser treballats i discutits a classe, ja sigui de forma individual o en grup. Per aquest motiu es recomana la màxima assistència, ja que en cas contrari es perden els objectius pedagògics de l'assignatura.

b) Pràctiques d'avaluació continuada (30% de l'avaluació)

Per desenvolupar d'una manera pràctica algunes matèries del temari, es realitzaran tres pràctiques d'avaluació continuada amb un valor del 30% sobre la qualificació final. Cada pràctica tindrà, per tant, un valor del 10%. En la realització d'aquestes activitats és important fer recerca, aprofundir en les matèries, cerca informació de qualitat.

c) Treball de curs (50% de l'avaluació)

L'elaboració del treball de curs té com a objectiu principal aprofundir en sistema jurídic concret o comparar drets i institucions, i adquirir un coneixement més ampli. Aquest treball té com a objectiu ser una recerca

rigorosa sobre el tema d'estudi, per tant s'haurà de planificar des de l'inici de curs, i comportarà un seguiment per part del professor del seu desenvolupament, i de les fases. Per aquest motiu, és obligatori fixar amb el professor en les dues primeres setmanes de curs la temàtica a desenvolupar. A continuació s'estableixen els següents lliuraments

i) En el primer lliurament l'estudiant haurà de realitzar i presentar les següents tasques.

Plantejament del problema objeto d'estudi.

Establir els objectius del treball.

Planificació temporal del treball.

ii) El segon lliurament consisteix en seleccionar la informació i gestionar la bibliografia.

- Recerca d'informació
- Elaboració de registres de la bibliografia amb síntesi de l'contingut.
- L'estudiant haurà de presentar un document indicant les fonts d'informació consultades i elaborarà un mínim de 10 registres de la bibliografia consultada d'acord amb la normativa sobre com citar les fonts d'informació. A més, l'estudiant haurà de presentar un resum de el contingut de cada un dels registres.

iii) El tercer lliurament consisteix en presentar un document:

- Índex complet de la memòria.
- Esborrany del treball.

iv) El quart lliurament consisteix en presentar el treball totalment finalitzat.

Els lliuraments parcials són fonamentals peldesenvolupament del treball, el professor es basarà en ells per realitzar comentaris i valorar si es progressa adequadament. La no presentació dels lliuraments parcials suposa una greu alteració dels objectius del treball de curs, que són progressius i acumulatius, i impedeix al professor supervisar l'activitat. En conseqüència, comportarà la impossibilitat de continuar amb el treball de curs.

Per elaborar el Treball de curs, s'han de seguir les pautes i criteris del Treball de Fi de Grau de Dret, a excepció de l'extensió.

RE-AVALUACIÓ

La re-avaluació de l'assignatura és farà oferint la possibilitat d'avaluar-se novament de les pràctiques de curs no superades, o millorar el treball obligatori de curs. Només podran accedir a la re-avaluació aquells que hagin fet l'avaluació ordinària. Per accedir a la reavaluació s'han d'haver fet, com a mínim, el treball de curs i les pràctiques d'avaluació continuada. La qualificació mínima per accedir és de 4 punts a l'avaluació continuada.

Conductes fraudulentas.

La persona que copiï o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. Qui presenti una pràctica en el que hi hagi plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'afectat suspènndrà l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
DEBATS A L'AULA	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52
PRÀCTIQUES D'AVAUACIÓ	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19,

CONTINUA				20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 42, 43, 48, 49, 50, 51, 52
REALITZACIÓ D'UN TREBALL DE CURS SOBRE ALGUN TEMA O MATÈRIA RELACIONATS AMB EL PROGRAMA	50%	0	0	4, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 30, 31, 32, 34, 36, 39, 43, 44, 48, 49, 50

Bibliografia

AA.VV (Pegoraro, Lucio dir.), *Nuevo Derecho constitucional comparado*, Tirant lo Blanch, 2000.

Altava Lavall, Manuel Guillermo, *Lecciones de Derecho comparado*, Universitat Jaume I, 2003.

Calaguas, Mark J. and Fluet, Edward R. and Drost, Cristina M., "Legal Pluralism & Women's Rights: A Study in Post-Colonial Tanzania", *Columbia Journal of Gender and Law*, V. 16 (Number 2, 2007) (recurs on-line disponible a <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.934668>)

Cuniberti, Gilles, *Grands systèmes de Droit contemporains*, L.G.D.J, 2007.

Coulson, Noel. J., *Historia del Derecho Islámico*, Edicions Bellaterra, 1998.

Curran, Vivian Grosswald (Ed.), *Comparative law: an introduction*, Durham, NC: Carolina Academic Press, 2002.

David, René, Jauffret-Spinosi, Camille, *Les Grands systèmes de droit contemporains*, 11e éd., Paris : Dalloz, cop. 2002.

Dell'aquila, Enrico, *Introducción al estudio del derecho inglés*, Valladolid : Secretariado de Publicaciones, Universidad, 1992.

Dell'aquila, Enrico, *El dharma en el derecho tradicional de la India*, Salamanca : Universidad, 1994.

Dell'aquila, Enrico, *El contrato en Derecho inglés (aspectos de Derecho comparado). T. I: Elementos del contrato y vicios de la voluntad*, PPU, Promociones y Publicaciones Universitarias, 2001.

Fromont, Michel, *Grands systèmes de Droit étrangers*, Dalloz, 2005.

Galgano, Francesco., *Atlante di Diritto Privato Comparato*, 3a. ed., Bologna: Zanichelli, 1999, trad. Juan Antonio Fernández Campos y Rafael Verdura Server, *Atlas de derecho privado comparado*, Madrid: Fundación Cultural del Notariado, 2000.

Harding, Andrew, Örüçü, Esin, (Eds.), *Comparative law in the 21st century*, London / The Hague / New York: Kluwer Academic, 2002.

Legeais, Raymond, *Grands systèmes de Droit contemporains*, Lexis Nexis, Litec, 2004.

Losano, Mario G., *Los grandes sistemas jurídicos*, Editorial Debate, 1982.

Mernissi, Fatima, *Marruecos a través de sus mujeres*, Ediciones del Oriente y del Mediterráneo, 1990.

Mernissi, Fatima, *El miedo a la modernidad: Islam y democracia*; Ediciones del Oriente y del Mediterráneo, 1992.

Ono, Hiroshi and Zavodny, Madeline, "Gender Differences in Information Technology Usage: A U.S.-Japan Comparison" (January 2004). FRB of Atlanta Working Paper No. 2004-2. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=501625> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.501625>

Örücü, Esin, Nelken, David (Ed.), *Comparative law: a handbook*, Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, 2007.

Tenorio, Pedro J., *Introducción al Derecho Constitucional Comparado*, Universidad Complutense de Madrid, 1998.

Youngs, Raymond., English, *French and German Comparative Law*, London: Cavendish, 1998.

Zimmermann, Reinhard, Reinmann, Mathias, *The Oxford Handbook of Comparative Law*, Oxford University Press, 2006.

Zweigert, Konrad., Kötz, Hein, *Introducción al Derecho comparado*, Oxford University Press, 2002.

Programari

cap en particular